

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง หรือประเด็นข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๕๗๘
กรณีการจัดให้มีการเล่นตุ้มเกมไฟฟ้า

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๐๔.๖/๑๐๔๓๑ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ท้าหั้นส่วนจำกัด ลักก็ คา นิวัล เจ้าของและผู้ประกอบการตุ้มเกมไฟฟ้า ได้มีหนังสือถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติขอให้ยกเลิก คำสั่งและหยุดการกระทำละเมิด โดยอ้างว่าได้รับความเสียหายเนื่องจากผู้บัญชาการตำรวจนครบาลได้สั่งการให้ดำเนินการจับกุมกวาดล้างผู้ประกอบการตุ้มเกมไฟฟ้าตามศูนย์การค้าต่างๆ ซึ่งผู้ ร้องยืนยันว่า ตุ้มเกมไฟฟ้าของท้าหั้น ไม่ใช่เครื่องเล่นการพนันตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๕๗๘ และวิธีการเล่นตุ้มเกมไฟฟ้าของท้าหั้น ไม่เข้าองค์ประกอบของการพนันตาม พระราชบัญญัติการพนันฯ โดยผู้ร้องอ้างคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องของอัยการฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ (ธนบุรี) ในคดีที่ ๑๙๗/๒๕๔๕ ของสถานีตำรวจนครบาลราชบุรีบุรณะ ความเห็นของผู้ชำนาญการ พนัน ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๕ และหนังสือตอบข้อหารือของกองทะเบียน สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ ลงวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ โดยผู้ชำนาญการพนันและกองทะเบียนให้ความเห็นสรุป ได้ว่า วิธีการเล่นตุ้มเกมไฟฟ้าของผู้ร้องต้องหยุดเหรียญสิบบาทที่ช่องหยุดเหรียญ แล้วทุบแป้นที่ ตู ลูกบอลก็จะดีดออกไปใส่ในช่องคะแนนตามลำดับมาน้อย โดยจะได้รับเป็นคูปองตามคะแนน ที่สะสม และนำคูปองที่ได้รับมาแลกของรางวัล ซึ่งตุ้มเกมไฟฟ้างกล่าวไม่จัดว่าเป็นเครื่องเล่นการ พนันโดยสภาพของตัวเครื่องเอง ส่วนเมื่อมีคูปองไหลออกมาตามคะแนนที่ทำได้นั้น ต้องพิจารณา เจื่อนไขในการแจกรางวัลคือ ในการเล่นหนึ่งครั้งจะได้คูปองหนึ่งใบ และหากทำคะแนนได้ตาม เกณฑ์ที่กำหนดก็จะได้อคูปองเพิ่มอีก เมื่อเปรียบเทียบจำนวนคูปองที่ได้รับกับจำนวนคูปองที่นำไป แลกของรางวัลแล้ว มูลค่าของของรางวัลจะน้อยกว่าเงินที่หยุดไปเพื่อเล่นเกม ถือว่าผู้เล่นมีแต่ เสียไม่มีได้จึงไม่เข้าองค์ประกอบของการเล่นการพนันที่ผู้เล่นและผู้จัดให้มีการเล่นจะต้องมีการได้ เสียกันทั้งสองฝ่าย ตุ้มเกมไฟฟ้างกล่าวจึงไม่เป็นเครื่องเล่นที่ใช้ในการเล่นพนันตาม พระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๕๗๘

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้พิจารณากรณีดังกล่าวแล้ว เห็นว่า เครื่องเล่นของผู้ ร้องและวิธีการเล่นตามผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นการเล่นที่ต้องขออนุญาต และวิธีการเล่นเป็นการพนัน ตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๕๗๘ เพราะการเล่นมีสองฝ่ายซึ่งเจ้าของตุ้มเกมไฟฟ้า และผู้เล่นอาจได้ประโยชน์จากการเล่น แต่เนื่องจากความเห็นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่

สอดคล้องกับความเห็นของผู้ชำนาญการพนันตลอดจนคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องของอัยการฝ่ายคดีศาลแขวง ๖ (ธนบุรี) ในคดีที่ ๑๙๗/๒๕๔๕ ของสถานีตำรวจนครบาลราษฎร์บูรณะ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหาหรือว่าความเห็นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติดังกล่าวชอบตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ หรือไม่ เพื่อที่จะได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นว่า ลักษณะที่สำคัญของการพนันคือ จะต้องเป็นการเล่นที่เป็นการเสี่ยงโชคต่อการได้หรือเสียประโยชน์^๑ และเมื่อการเล่นตู้เกมไฟฟ้าตามข้อหาดังกล่าว ผู้จัดให้มีการเล่นกับผู้เล่นมีโอกาสได้หรือเสียประโยชน์โดยขึ้นอยู่กับจำนวนคูปองที่ได้รับจากคะแนนที่เล่นเกมได้เพื่อนำคูปองไปแลกของรางวัล โดยหากจำนวนคูปองน้อยของรางวัลที่จะได้รับก็มีมูลค่าน้อย แต่หากจำนวนคูปองมาก ของรางวัลที่จะได้รับก็มีมูลค่ามาก และแม้ว่ารางวัลที่ได้รับจะมีมูลค่าน้อยกว่าค่าเล่นเกมก็ตาม แต่เนื่องจาก การได้และเสียประโยชน์อันเป็นลักษณะสำคัญของการพนันนั้นไม่ได้หมายความว่าเมื่อนำการได้และเสียประโยชน์มาหักลบกันแล้ว ผู้เล่นจะต้องมีโอกาสได้ประโยชน์มากกว่าที่เสียไป โดยหากการเล่นดังกล่าวทำให้ผู้เล่นได้ประโยชน์แม้แต่เพียงเล็กน้อยเป็นสิ่งตอบแทนแล้ว ก็ถือว่าเป็นการได้และเสียประโยชน์อันเป็นการพนันแล้ว ดังนั้น การเล่นตู้เกมไฟฟ้าลักษณะดังกล่าวจึงเป็นการพนัน ซึ่งแตกต่างจากกรณีตู้เกมไฟฟ้าอื่นที่มุ่งประสงค์จะให้ความสนุกสนานเพลิดเพลินและเพิ่มทักษะแก่ผู้เล่นเพียงอย่างเดียวโดยมิได้มุ่งประสงค์จะให้ผู้เล่นเล่นการพนัน^๒ เมื่อการเล่นตู้เกมไฟฟ้าเช่นนี้เป็นการพนันแล้ว ตามมาตรา ๔^๓ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘ บัญญัติให้

^๑ เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๕๔๒/๒๕๒๗ ที่ ๔๕๓-๔๖๐/๒๕๐๑ และที่ ๑๔๒/๒๕๗๙ และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ตามบันทึก เรื่อง การตีความปัญหาการแจกูปภาพและหมุนรางวัลของธนาคารออมสินว่าเป็นการพนันประเภทสลากกินรวบหรือไม่ (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๐/๒๕๑๓)

^๒ เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๕-๕๓๖/๒๕๔๐

^๓ มาตรา ๔ ห้ามมิให้อนุญาตจัดให้มี หรือเข้าเล่น หรือเข้าพนันในการเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ก. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอันร้ายแรงอื่นใด ซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมห้ามไว้ แต่เมื่อรัฐบาลพิจารณาเห็นว่า ณ สถานที่ใดสมควรจะอนุญาตภายใต้บังคับเงื่อนไขใด ๆ ให้มีการเล่นชนิดใดก็อนุญาตได้โดยออกพระราชกฤษฎีกา

การเล่นอันระบุไว้ในบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ จะจัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อมได้ต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและออกใบอนุญาตให้หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

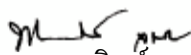
ในการเล่นอันระบุไว้ในวรรค ๒ ข้างต้นนั้น จะพนันกันได้เฉพาะเมื่อได้มีใบอนุญาตให้จัดให้มีขึ้นหรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

การเล่นหมายเลข ๕ ถึง ๑๕ ในบัญชี ข. หรือการเล่นซึ่งมีลักษณะคล้ายกัน หรือการเล่นอื่นใดซึ่งรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่ได้ออกกฎกระทรวงระบุเพิ่มเติมไว้ นั้น จะให้รางวัลตราค่าเป็นเงินไม่ได้ และห้ามมิให้

การเล่นดังกล่าวต้องมีใบอนุญาตให้จัดให้ขึ้น หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาลักษณะการเล่นตุ้เกมไฟฟ้าตามข้อหาหรือ ซึ่งมีวิธีการเล่นหลายวิธี เช่น กดปุ่ม ทูปุ่ม ยิงลูกบอล หรือดึงโยกคันบังคับตามแต่ละชนิดของเครื่องเล่นตุ้เกมไฟฟ้านั้น โดยในการเล่นแต่ละครั้ง ผู้เล่นต้องหยอดเหรียญสียบบาทเพื่อเล่นตุ้เกมไฟฟ้า และอาจได้รับของรางวัลโดยขึ้นอยู่กับคะแนนที่ปรากฏและจำนวนคูปองที่ได้รับ เห็นได้ว่า ตุ้เกมไฟฟ้านั้นมีลักษณะเป็นเครื่องเล่นตามที่ระบุไว้ในลำดับที่ ๒๘ ของบัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘^๔ ซึ่งตามมาตรา ๔ ววรรคสอง^๕ แห่งพระราชบัญญัติการพนันฯ ได้บัญญัติให้การจัดให้มีการเล่นเครื่องเล่นดังกล่าวเพื่อเป็นทางนำมาซึ่งผลประโยชน์แก่ผู้จัดโดยทางตรงหรือทางอ้อม แม้ว่าการเล่นนั้นจะไม่ได้พนันกันก็ตาม จะกระทำต่อเมื่อรัฐมนตรีเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตเห็นสมควรและออกใบอนุญาตให้ หรือมีกฎกระทรวงอนุญาตให้จัดขึ้นโดยไม่ต้องมีใบอนุญาต^๖

ด้วยเหตุผลข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) เห็นว่า ความเห็นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เห็นว่า เครื่องเล่นตุ้เกมไฟฟ้าของห้างฯ และวิธีการเล่นตามที่ห้างฯ กล่าวอ้างเป็นการเล่นที่ต้องขออนุญาตและวิธีการเล่นเป็นการพนันตามพระราชบัญญัติการพนันฯ นั้น เป็นความเห็นที่ชอบตามพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๖

ผู้ได้รับรางวัลที่ให้ไปแล้วกลับคืน หรือรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนรางวัลนั้นในสถานงานหรือการเล่นหรือบริเวณต่อเนื่องในระหว่างมีงานหรือการเล่น

^๔ บัญชี ข. ท้ายพระราชบัญญัติการพนันฯ

^๕ ล่าฯ

^๖ ล่าฯ

ลำดับที่ ๒๘ เครื่องเล่นซึ่งใช้เครื่องกล พลังไฟฟ้า พลังแสงสว่าง หรือพลังอื่นใดที่ใช้เล่นโดยวิธีสัมผัส เลื่อน กด ดึง ยิง โยน โยก หมุน หรือวิธีอื่นใดซึ่งสามารถทำให้แพ้ชนะกันได้ไม่ว่าจะโดยมีการนับแต้มหรือเครื่องหมายใด ๆ หรือไม่ก็ตาม

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓

^๖ เทียบเคียงกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๒/๒๕๒๙ และที่ ๑๓๙/๒๕๓๓ และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ตามบันทึก เรื่อง การขออนุญาตให้มีการเล่นเครื่องเล่นวิดีโอเกม (เรื่องเสร็จที่ ๔๙๕/๒๕๓๔)